

Geld voor kamerhuur (en bier)

Studiekosten

Ouders van beginnende studenten staan voor financiële keuzes. Wat kunnen ze bijdragen? En, net zo belangrijk, wat willen ze bijdragen?

HUISHOUDBOEKJE

Bijbaan, ouders, of toch lenen?

Inkomsten (euro's)		Uitgaven (euro's)	
Studiefinanciering	279,14	Collegegeld	159,00
Aanvullende beurs	0	Huur	420,87
Huurtoeslag	73,00	Boodschappen	152,00
Zorgtoeslag	72,00	Studieboeken	84,00
Ouderlijke bijdrage*	258,00	Vervoer	48,00
		(naast de OV-kaart)	
Totaal	682,14	Ontspanning en sport	130,00
		Kleding en schoenen	58,00
		Zorgverzekering	106,00
		Telefoon	32,00
		Totaal	1189,87

Bron: Nibud, Kamernet

* De ouderlijke bijdrage is de minimale bijdrage die de overheid verwacht. Het bedrag is vaak hoger. Zo draagt 60 procent van de ouders ook bij aan het collegegeld.

Dit huishoudboekje gaat uit van een student aan het hbo of de universiteit, die op kamers zit en recht heeft op huurtoeslag. Zijn ouders verdienen meer dan 47.800 euro bruto (waarmee het recht op een aanvullende beurs vervalt).

Door **Tim Wagemakers**

Het moet voor veel ouders een schrikbeeld zijn. Een studierend kind dat elke maand gretig gebruik maakt van het geld dat zij overmaken. Geld dat écht nodig is voor de basisbehoeften. Maar dat opgaat in de kroeg en in de kledingwinkel.

Komende week beginnen meer dan 100.000 studenten aan hun eerste studie. Studeren betekent niet alleen een andere opleiding, nieuwe vrienden en - voor velen - een nieuwe stad. Het betekent vaak ook: voor het eerst écht zelfstandig omgaan met geld. De vaste lasten - de huurprijs, de televisierekening - maar ook alles er omheen. Uit eten op dinsdag. Stappen op vrijdag. De inrichting van de nieuwe kamer. „Ik schrok ervan hoe duur dat eigenlijk allemaal is”, zegt Soeria van den Wijngaard (18). Zij gaat dit jaar psychologie in Utrecht studeren.

Het roept, volgens Anna van der Schors van het Nationale Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud), ook voor ouders vragen op. Hoeveel kunnen zij bijdragen? En, even belangrijk, hoeveel willen zij bijdragen? Betalen de ouders alleen voor de studie, of ook voor een fijn studentenleven?

Hulp voor de ouders

Voor studenten wordt goed gezorgd, zegt Van der Schors. Zo krijgen zij (dit jaar voor het laatst, daarna is het mogelijk het bedrag te lenen) een basisbeurs. Deze vorm van studiefinanciering hoeft niet te worden terugbetaald als de studie wordt afgerond. Wie op kamers gaat, krijgt meer dan iemand die thuis blijft wonen. Er is een aanvullende beurs voor studenten van wie de ouders de studie niet kunnen bekostigen. Er kan geleend worden bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) tegen een laag rentetarief en een lange looptijd. En, zegt Theo Jonkman van DUO, de overheid verwacht dat ouders die dat kunnen, ook een bijdrage leveren.

Maar hoeveel? Dat kan een lastige beslissing zijn. Hoe bepaal je wat je kind nodig heeft, en wat je wilt betalen? Er zijn hulpmiddelen, zegt Jonkman. DUO stuurt, zodra een kind studiefinanciering aanvraagt, een brief naar de ouders. Daarin staat, op basis van het geregistreerde inkomen, „een richtbedrag”, een verwachte bijdrage van de ouders. In een gezin met twee werkende ouders die samen per jaar zo'n 50.000 euro verdienen en van wie het kind op kamers gaat, is dat bijvoorbeeld 258 euro per maand.

Daarnaast, zegt Van der Schors van het Nibud, leveren zes op de tien ouders een bijdrage aan het collegegeld. Dat is per maand zo'n 159 euro.

Zo ook de ouders van Soeria. Zij betalen haar huur, het collegegeld en geven daar-

naast nog een maandelijks bedrag. Afgelopen week hebben ze, samen met Soeria, een avond gepraat om de verwachte inkomsten en uitgaven te bespreken. Er moet nog een bedrag bepaald worden, maar ze gokken dat ze Soeria voor 200 à 300 euro per maand extra gaan ondersteunen.

'Kwestie van afspraken maken'

Het Nibud heeft op zijn site de gemiddelde uitgaven van een student berekend. Inclusief kamerhuur en zonder collegegeld is dat iets minder dan 1.000 euro per maand. In de berekening zijn bijvoorbeeld kledinguitgaven (58 euro), uitgaan (130 euro) en de telefoonrekening (32 euro) meegenomen. Afhankelijk van de hoogte van de kamerhuur, en of de student werkt of niet, kan daarmee een schatting worden gemaakt hoeveel ouders zouden kunnen bijleggen.

„En dan is het een kwestie van afspraken maken”, zegt Van der Schors. Omdat veel beginnende studenten hun kosten onderschatten, vindt zij het slim om het in het begin per maand aan te kijken. „Daarna kan er een vast bedrag worden afgesproken.”

Het is volgens haar belangrijk om daar aan vast te houden. Ook als de student even niet uitkomt met het geld, omdat hij of zij iets te veel van het leven heeft genoten. Het is, zegt Van der Schors, verleidelijk om toch steeds wat extra's te geven. In het weekend een paar broden voor de rest van de week in de tas duwen is geen probleem. Maar als je elke keer 'ja' zegt als je kind vraag om een extra bijdrage, leert het niet met geld omgaan. „Dan zijn er geen grenzen aan de financiële mogelijkheden.”

Soeria verwacht rond te komen met de bijdrage van haar ouders. Maar als dat niet lukt, wil ze niet gaan lenen. „Of het moet bij mijn ouders zijn. Dan betaal ik geen rente.” Vanaf september 2015 wordt studeren zonder studieschuld waarschijnlijk veel minder vanzelfsprekend voor een grotere groep studenten dan nu. De basisbeurs - een overheidsbijdrage - wordt afgeschaft. Soeria's broertje gaat dan studeren. De nieuwe regeling heeft meteen effect in het gezin. Haar moeder heeft een eigen praktijk en wilde minder werken, maar doet dat nu toch niet. Van der Schors erkent dat ouders misschien meer druk zullen voelen om bij te dragen aan de studie van hun kind. „Maar”, zegt zij, „ze moeten goed kijken naar wat hun mogelijkheden zijn en niet zelf in de problemen raken.” Lenen voor de studie, is haar boodschap, hoeft niet erg te zijn, mits daar goed over is nagedacht.

Ondertussen voelt Soeria wel druk door de bijdrage van haar ouders. Ze vindt dat zij veel in haar investeren. Omdat ze zich vol op de studie wil richten, hebben ze afgesproken dat ze er niet naast gaat werken. „Maar stel dat ik de studie niet leuk vindt. Dan zijn mijn ouders dat geld ook kwijt.”

Zij gaan studeren

'In een luxepositie'

Hidde van Koningsveld (18). Gaat naar de School voor de Journalistiek in Utrecht. Op kamers.

„Ik ben in juni verhuisd van Den Haag naar Utrecht. Mijn ouders hebben een kamer in Utrecht, waar ik samen met mijn broer kan wonen. Ik betaal zelf mijn collegegeld. Ik besef dat ik in een enorme luxepositie zit dat mijn ouders goed verdienen. Maar ik werk daarnaast ook vrij veel, voor Nu.nl en scholieren.com. Op die manier kan ik ook wat grotere uitgaven doen. Zo heb ik een auto gekocht die ik daarmee kan betalen. Ik hoef niets te lenen, dat vind ik een fijn gevoel.”

'Hoezo uit huis?'

Lonneke Scholten (17). Gaat facility management studeren aan de hogeschool in Den Haag. Blijft thuis wonen.

„Ik blijf thuis bij mijn ouders in Pijnacker wonen. Ik heb het goed daar, dus waarom zou ik weggaan? Het geld dat ik krijg aan studiefinanciering geef ik aan mijn ouders, want zij betalen mijn studie. Ik werk nu bij de bakker in Zoetermeer. Dat blijf ik doen tijdens mijn studie, maar misschien iets minder. Ik maak me op dit moment niet zo druk, ik heb nog geen vaste lasten. Ik krijg nu nog kleedgeld. Als ik 18 ben moet ik mijn kleren van mijn ouders zelf gaan betalen.”

'Eerste uit gezin'

Soeria van den Wijngaard (18). Gaat psychologie studeren aan de universiteit in Utrecht. Op kamers.

„Ik ben het proefkonijn van de familie, want ik ben thuis de eerste die gaat studeren. Mijn ouders betalen de huur, het collegegeld en nog een extra bijdrage. Ik had liever alles zelf betaald, maar ik heb afgesproken met mijn ouders dat ik naast mijn studie niet ga werken. Jammer, want ik werk nu hard voor mijn geld als barista in een koffiezaak. Ik ben het gewend om met geld om te gaan. Als ik op reis ging zonder mijn ouders moest ik ook rondkomen van een bepaald bedrag. Dat lukte altijd goed. Het geld dat ik overhoud van de bijdrage van mijn ouders moet ik sparen.”